

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 22 stycznia 2010 r.

**Pani
Barbara Kwapiszewska
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Poznaniu**

LPO-410-42-03/09
P/09/004

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, zwany dalej „Urzędem” lub „WUP”, w zakresie realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia wywiązywanie się przez Urząd z zadań Instytucji Wdrażającej w procesie zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

1. Urząd realizował zadania Instytucji Wdrażającej w systemie wdrażania Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) - Działania: 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” i 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – Działania: 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy”, 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” i 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”. Podkreślić należy, że wszystkie projekty (314) realizowane przez Urząd jako Instytucję Wdrażającą zostały pod względem rzeczowym

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

zakończone do dnia 30 czerwca 2009 r. Jednak według stanu na dzień 31 października 2009 r. nie zostało zakończone rozliczenie 14 projektów.

Obowiązki związane z procesem zamknięcia pomocy z funduszy strukturalnych realizowane były przez Urząd nie w pełni prawidłowo. Jak wykazały ustalenia kontroli NIK, sprawozdania końcowe z wykonania programów operacyjnych Urząd przekazał z opóźnieniem. Sprawozdanie końcowe z realizacji SPO RZL do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego zostało złożone 19 dni po terminie, a sprawozdanie z wykonania ZPORR do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu złożone zostało z opóźnieniem wynoszącym trzy dni.

Szczegółowa analiza kompletności dokumentacji związanej z wdrażaniem Programów, w zakresie weryfikacji przez Urząd wniosków beneficjentów o płatność wykazała między innymi nierzetelność prowadzonych w tym zakresie działań. Brak było bowiem wszystkich wymaganych list sprawdzających, o których mowa w podręcznikach procedur wdrażania SPO RZL i ZPORR. W zakresie programu ZPORR dotyczyło to dokumentacji ośmiu spośród 23 wniosków beneficjentów o płatność. Dokumentacja zawierała jedynie listy sprawdzające stanowiące weryfikację finansową wniosku poświadczoną przez Wydział Finansowo-Księgowy Urzędu, natomiast brak było list sprawdzających w zakresie weryfikacji formalnej i merytorycznej. Ponadto, w aktach trzech spraw spośród ww. 23 wniosków beneficjentów o płatność brak było w ogóle list sprawdzających, dokumentujących dokonanie weryfikacji tych wniosków. Z kolei akta SPO RZL, w 12 przypadkach spośród 93 wniosków beneficjentów, o płatność nie zawierały list sprawdzających.

2. Zastrzeżenia NIK budzi sposób wprowadzenia do Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli 04-06 (SIMIK 04-06) w ramach ZPORR czterech wniosków o płatność złożonych przez beneficjentów (tj. 26,7% objętych kontrolą NIK) oraz 31 aneksów do umów o dofinansowanie (tj. 62% objętych kontrolą NIK). Ustalenia kontroli NIK wykazały, że wskazana kwota wydatków kwalifikowanych w jednym wniosku o płatność w ramach działania 2.3 ZPORR została zawyżona o 3.750,92 zł. Wydatki kwalifikowane w trzech wnioskach o płatność w ramach działania 2.4 ZPORR zostały zaniżone łącznie o 5.776,45 zł, w stosunku do kwot wynikających z wniosków złożonych przez beneficjentów.

NIK negatywnie ocenia niewprowadzenie do systemu SIMIK 04-06 danych odnośnie 28 aneksów do umów o dofinansowanie zawartych z beneficjentami w ramach działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR, a także wprowadzenie nieprawidłowych kwot dofinansowania i całkowitej wartości projektu. Rozbieżności między danymi SIMIK, a stanem faktycznym wyniosły 23.482,82 zł (w odniesieniu do trzech aneksów). NIK nie wnosi uwag do sposobu wprowadzania danych do SIMIK 04-06 dotyczących programu SPO RZL.

3. NIK zwraca uwagę na to, że Urząd nie w pełni realizował obowiązek określony rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia SPO RZL 2004-2006² w zakresie archiwizacji dokumentacji. W Urzędzie brak było bowiem dwóch wniosków beneficjentów o płatność (spośród 93 objętych kontrolą NIK) w ramach programu SPO RZL. Wicedyrektor Urzędu wyjaśnił, że było to spowodowane nieprawidłową archiwizacją dokumentacji związanej z realizacją projektu.

² Dz. U. Nr 197, poz. 2024 ze zm.

Ustalenia kontroli NIK nie wykazały nieprawidłowości w zakresie archiwizowania dokumentacji dotyczącej programu ZPORR.

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie w Podręczniku Procedur ZPORR i Podręczniku Zarządzania i Kontroli SPO RZL oraz w umowach o dofinansowanie w zakresie archiwizacji dokumentów, wymaganego okresu ich przechowywania. NIK nie wnosi również uwag do sposobu przechowywania oraz archiwizowania pozostałej części dokumentacji związanej z realizacją projektów (wnioski o dofinansowanie, umowy o dofinansowanie wraz z aneksami oraz sprawozdania beneficjentów).

4. Stosownie do uregulowań Podręcznika Procedur ZPORR oraz Podręcznika Zarządzania i Kontroli SPO RZL, informacje o finansowych nieprawidłowościach zarejestrowanych w rejestrze dłużników przekazywane były do Instytucji Pośredniczącej i Zarządzającej, w zależności od kwoty stwierdzonej nieprawidłowości finansowej, w raporcie o nieprawidłowościach lub w zestawieniu nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu. W przypadku niewykrycia nieprawidłowości Urząd przekazywał informacje w terminach określonych w Podręczniku Procedur ZPORR i Podręczniku Zarządzania i Kontroli SPO RZL. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w ramach działań ZPORR, Urząd przekazał informację za I kwartał 2007 r. oraz raport o nieprawidłowościach za I kwartał 2008 r., a także informację o niewykryciu żadnej nieprawidłowości w ramach SPO RZL za I kwartał 2008 r. z opóźnieniem w stosunku do obowiązujących terminów. Opóźnienia te wyniosły odpowiednio 1 i 3 dni. Uchybienie to nie miało wpływu na realizację ZPORR i SPO RZL.

NIK zwraca uwagę na to, że raporty o nieprawidłowościach za I i II kwartał 2008 r., zestawienie nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu za I kwartał 2008 r., a także informacja o braku stwierdzonych nieprawidłowości za I kwartał 2007 r. zostały sporządzone bez pisemnej akceptacji Kierownika Wydziału Funduszy UE. Świadczyło to o niespełnieniu wymogu wskazanego w Podręczniku Procedur ZPORR (wersja IV i V).

5. NIK pozytywnie ocenia zakres przedmiotowy kontroli, w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielonej w ramach funduszy strukturalnych³, przeprowadzonych przez Instytucje Wdrażające u beneficjentów na miejscu realizacji projektów. Urząd przeprowadził łącznie 482 kontrole w zakresie realizacji wszystkich projektów (314).

W przypadkach stwierdzenia w toku kontroli nieprawidłowości w realizacji projektów, Urząd kierował do beneficjentów zalecenia pokontrolne, ze wskazaniem terminu do ich usunięcia. W wyniku zaleceń pokontrolnych beneficjenci zwrócili środki w łącznej kwocie 126.044,53 zł (wraz z odsetkami).

Do czasu zakończenia kontroli NIK, trwały prace nad opracowaniem planu kontroli trwałości projektów realizowanych w ramach działań 2.1, 2.3 oraz 2.4. ZPORR. Z dokumentacji tej wynika, że pierwsze kontrole (wizyty monitorujące) zostały zaplanowane na I kwartał 2010 r. NIK zwraca jednocześnie uwagę, że dla umów o dofinansowanie

³ Dz. U. L. 63 z 2001 r., s. 21-43

w ramach ZPORR zawartych w 2005 r., termin zachowania trwałości projektu upływa w 2010 r.

6. NIK zwraca uwagę na rozbieżności zapisów VII wersji Podręcznika Procedur ZPORR odnośnie wskazania terminu zgłaszania przez beneficjenta zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej. W rozdziale 8.5 został podany siedmiodniowy termin, podczas gdy w rozdziale 9.7, wskazany został termin 14-dniowy. Jak wynika z wyjaśnień złożonych w czasie trwania kontroli NIK, wyznaczenie siedmiodniowego terminu na zgłoszenie przez beneficjenta zastrzeżeń do informacji pokontrolnej stanowiło omyłkę pisarską.

7. Rejestr dłużników prowadzony był od dnia 5 lutego 2008 r. na formularzu niezgodnym ze wzorem przyjętym w załączniku nr 48 V i VII wersji Podręcznika Procedur ZPORR. Szczegółowa analiza procedury wprowadzania danych do rejestru wykazała, że w Urzędzie nienależycie wykonywane były działania poprzedzające ujęcie danych o dłużniku w rejestrze, albowiem nie zostało sporządzonych 17 wewnętrznych decyzji (spośród 18) o wpisaniu beneficjenta do rejestru oraz trzy informacje do beneficjenta o ujęciu w rejestrze dłużników. Nieprawidłowość ta została w toku kontroli NIK wyjaśniona przeoczeniem lub dokonaniem zwrotu środków przez beneficjentów przed wpisem do rejestru.

Stosownie do wytycznych Podręcznika Procedur ZPORR, w rejestrze ujęci zostali dłużnicy, wobec których Instytucja Wdrażająca wystąpiła z wezwaniem do zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania. Wpisy w rejestrze dotyczyły 18 dłużników, którym przypisana została do zwrotu kwota 985.009,61 zł (w tym odsetki 46.355,00 zł), z tego do czasu zakończenia kontroli NIK od 14 beneficjentów została odzyskana kwota 275.405,75 zł (w tym odsetki 46.357,71 zł). Ustalenia kontroli NIK wykazały brak zapisu o nieprawidłowości dotyczącej jednego z dłużników (5.030,12 zł, w tym koszty niekwalifikowane 4.963,12 zł oraz odsetki 67,00 zł).

W ocenie NIK, przepływ informacji o kwotach odzyskanych od beneficjentów ujmowanych w rejestrze dłużników pomiędzy Oddziałem ds. Kontroli a Wydziałem Finansowo-Księgowym Urzędu nie był wystarczający. Skutkiem tego, w 20 pozycjach rejestru wskazane zostały kwoty odzyskane od beneficjentów niezgodne z danymi w ewidencji finansowo-księgowej. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że rozbieżności te dotyczyły kwoty 16.334,58 zł. Ponadto, w trzech pozycjach rejestru figurowały dane o odzyskanych od beneficjentów należnościach w łącznej kwocie 2.003,98 zł, które nie zostały ujęte w ewidencji finansowo-księgowej. Podkreślić należy, że właścicielem rachunków bankowych do obsługi finansowej (prowadzonej przez Urząd) działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR był Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że dokumentację źródłową ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej w Wydziale Finansowo-Księgowym Urzędu stanowiły dowody PK, wraz z integralną częścią w postaci kserokopii wyciągów bankowych potwierdzających transakcje przekazywane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Jak wyjaśniła Główna Księgowa Urzędu wynikało to z umów podpisanych z beneficjentami, gdyż środki dotacji celowej były przekazywane z rachunku Banku Gospodarstwa Krajowego przez Departament Finansów Urzędu Marszałkowskiego.

Urząd nie posiadał pełnej wiedzy w zakresie kwot odzyskanych od beneficjentów i terminu przekazania transz beneficjentom, co miało wpływ na rzetelność danych zawartych w rejestrze dłużników, a także na prawidłowość sporządzania wysyłanych do beneficjentów wezwań do zapłaty. W wezwaniach wysłanych do dziewięciu dłużników (spośród 17) nieprawidłowo zostały podane kwoty odsetek do zapłaty (łącznie rozbieżności wyniosły 21.879,00 zł). Przyczyną tego stanu było ustalenie ze służbami finansowymi Urzędu Marszałkowskiego dat powstania zaległości uzgadnianych w formie telefonicznej. Podkreślić jednak należy, że w kolejnych wezwaniach do zapłaty kwoty odsetek zostały skorygowane. Ponadto, niezgodnie z zapisem rozdziału 9.7 Podręcznika Procedur ZPORR w 12 wezwaniach do zapłaty (spośród 24 wysłanych) został wskazany pięciodniowy lub siedmiodniowy termin do zapłaty, zamiast 14-dniowego.

NIK zwraca uwagę, że do dnia zakończenia kontroli NIK nie została ostatecznie wyjaśniona sprawa wyegzekwowania odsetek od kwoty 7.968,84 zł z tytułu zwrotu przez jednego z beneficjentów, na rachunek projektu, nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania, a także odsetki (22,00 zł) od zwrotu środków dokonanych przez innego beneficjenta w dniu 29 stycznia 2007 r.

8. W planach finansowych WUP uwzględnione zostały środki finansowe na prefinansowanie i współfinansowanie działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR. Gospodarka finansowa dotycząca tych działań prowadzona była w Urzędzie Marszałkowskim.

Sprawozdania budżetowe Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w zakresie działań 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR były sporządzane w WUP. W sprawozdaniach tych zostały wykazane kwoty wykonanych wydatków zrealizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (14.822.516,07 zł na koniec 2005 r., 27.970.677,03 zł na koniec 2006 r., 30.612.288,96 zł na koniec 2007 r. i 3.609.407,89 zł na koniec 2008 r.).

9. Zastrzeżenia NIK dotyczą realizacji zaleceń pokontrolnych skierowanych po kontrolach zewnętrznych w zakresie elementów systemu zarządzania i kontroli. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że Urząd nie zrealizował 13 spośród 63 zaleceń pokontrolnych. Nadmienić należy, że zalecenia pokontrolne nie skutkowały obowiązkiem dokonania korekt finansowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie wprowadzonych do Sytemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli 04-06 kwot dofinansowania i całkowitych wartości projektów dotyczących trzech aneksów do umów o dofinansowanie, a także zaewidencjonowanie w powyższym systemie 28 aneksów do umów zawartych z beneficjentami w ramach działań ZPORR.

2. Zapewnienie przestrzegania wymogów nałożonych obowiązującymi procedurami, ze szczególnym uwzględnieniem sprawozdawczości oraz przebiegu działań windykacyjnych.

3. Zintensyfikowanie działań związanych z kontrolą trwałości projektów.

4. Dokonanie przeglądu dokumentacji związanej z weryfikacją wniosków o płatność w celu prawidłowej archiwizacji.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.